

ЗАМАН

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Правительство

Сакълыкъны бла биргелей бардыргъан жууаплы ишибизни чыртга селейтмезге

КъМР-ни Правительствосунда Къабарты-Малкъарда Право низамны жалчытхан координация кенгешни эмда экономика бла жамауат къоркъуусулукъ жаны бла советни жыйылыулары болгъанды. Аны республиканы Башчысы Юрий Коков бардыргъанды.

Бек алгъа миллетле эм динле аралы халланы иглендириу жаны бла къаллай мадарла этилгенине къаралгъанды. Юрий Коков адамланы жашауларыны къайсы сферасы да, политика, социально-экономика айнытуу, жамауатда тынчлыкъ бла мамырлыкъ да асламысында ма анга кереде, деп чертгенди. Битеудуния даражада да бу проблемагъа аслам эс бурулады. Аланы сълтаулары бла къазауатла аслам чыгъадыла.

Юлгюге, 2000 жылда 80 къыралда 118 сауутланган къауагъа болган эсе, бююн-

люкде аланы саны 350-ден атлагъанды. Специалистлени оюмларына кере, аланы чыгъаргъан сълтауладан бирлери глобализация бла миграциядыла. Ол себепден аланы тыярча амалла къайда да излендиле. Алай бла РФ-ни Президентини буйругъун толтурууну чеклеринде Миллетлени ишлери жаны бла федерал агентство къуралгъанды, бу жаны бла 2025 жылгъа дери политиканы планы жарашдырылгъанды.

Бизни республикада да Правительствода миллетле эм динле бла байламлы халла жаны бла ишчи къауум барды, анга

властыны хар структурасыны, жамауат араланы бла граждандан биригуулени келечилери киредиле. Муслиманланы дин управлениасында, православыни килисада, чюйот дин жамауатда кеп иш тамамланды. Бизде жоуден аслам миллет жашайды. Эсеплеге кере, аланы араларында къазауатла чыкъмайдыла.

Болсада, дегенди республиканы Башчысы, хар не да тюз алай иги туюлды. Право низамны сакълачу органланы эсеплеринде кёргозтюлгенича, башха-башха халкъланы жаш адамлары бир бирлерине къажу тургъан кезиуле тубейдиле. Аны себепли алыкъа бу жаны бла кеп иш этерге тюшерикди, дегенди ол.

Ахыры 2-чи бетдеи.

КЕНГЕШ

Къыш билмей тургъанлай жетип къалмазча

Къабарты-Малкъарны жашау журтла-коммунальнй мюлкюн быйыл кюз арты – къыш кезиуде ишлерге хазырлауагъа 537 миллиондан аслам сом къоратыллыкъды. Бюгонлюкге белгиленген ишлени кеп къалмай жарымы тамам этилгенди. Аны юсюнден сагъынылган жумушланы толтуруу бла байламлы республикалы комиссияны тюнене бардырылган кенгешинде айтылгъанды. Жыйылыуагъа КъМР-ни Правительствосуну Председатели биринчи орунбасары Юрий Альтудов, къауум министрстволаны, ведомстволаны, район администрацияланы эм службаланы башчылары бла келечилери къатышхандыла.

ЖКХ-ны къыш кезиуде хазырлауагъа жууаплы ведомстволаны шендоге дери не жумушла тамамлауагъанларыны, алагъа къаллай бир ырыскы къоратыллыкъны эмда къалайда къаллай кемчиликке болгъаныны юсюнден КъМР-ни къурулуш эм жашау журтла-коммунальнй мюлк министрени болушлукъчусу Борис Балагов айтханды. Сагъынылган 537 миллион сомдан жашау журт-

ла-коммунальнй мюлкде 73 миллион сом багъасына жумушла тамамланырыкъдыла. Аварияла болган кезиуледе хайырланлыкъ материалланы, техника кереклени сатып алыргъа да алты миллион сом къоратыллыкъды.

Саулай алып айтханда, жашау журтла фондда ишлени аслам кесеги тамам болгъанды. «Алай мында бир-бир жумушла уа сансыз этилгенин кёрюрге

боллукъду», - дегенди Борис Балагов. Болган проблемаланы арасында министрени болушлукъчусу бегирекда кеп фатарлы юйлени ичлеринде исси суу баргъан быргъыла тийишлисича тазаланмагъанын белгилегенди эмда бу ишге аны хатасындан жылыу беруу системаны хайырлыкъны иги да тюшерге боллукъду, деп, бютунда бек сакъ болургъа чакъыргъанды.

Котельняладан юйлеге баргъан быргъыланы да, къыш суукълада авария болур деген къоркъуудан къутулурча, къаты басым бла сынап кёрюрге кереклигин да чертгенди. Сагъынылган ишлени бары да тамам этилип, аны бла байламлы тийишли акла кёргозтюлюрге керекдиле.

Ахыры 2-чи бетдеи.

Жарсыу

Юрий Коков Евгений Примаковну юйорюне къайгы сёз бергенди

Къабарты-Малкъарны Башчысыны бушуу телеграммасында былай айтылады: «Евгений Максимович Примаков къыралыбызны тарыхында, адамларыбызны эслеринде да закий политик, аты айтылгъан къырал къуллукъчу, фахмулу алимча къаллыкъды. Уллу адамлыкъы, адежлиги бла да айырмалы болган Евгений Максимовични саулай дуняда да даражасы, намысы-сыйы бек бийик болгъанды. Магъа-

налы къырал оноула этиле тучысыны бушуу телеграммасында былай айтылады: «Евгений Максимович Примаков къыралыбызны тарыхында, адамларыбызны эслеринде да закий политик, аты айтылгъан къырал къуллукъчу, фахмулу алимча къаллыкъды. Уллу адамлыкъы, адежлиги бла да айырмалы болган Евгений Максимовични саулай дуняда да даражасы, намысы-сыйы бек бийик болгъанды. Магъа-

налы къырал оноула этиле тучысыны бушуу телеграммасында былай айтылады: «Евгений Максимович Примаков къыралыбызны тарыхында, адамларыбызны эслеринде да закий политик, аты айтылгъан къырал къуллукъчу, фахмулу алимча къаллыкъды. Уллу адамлыкъы, адежлиги бла да айырмалы болган Евгений Максимовични саулай дуняда да даражасы, намысы-сыйы бек бийик болгъанды. Магъа-

КъМР-ни Башчысыны бла Правительство суну пресс-службасы.

Тарифле

Электрикаланы багъасы тюрленмегенди

Республиканы тийресинде жюриюген электрикаланы иши файдалы болур ючюн, кеп болмай жангы тариф белгиленгенди. Анга кере, быйыл бу транспортну 10 километр жолуну багъасы 28 сом 26 капек болады.

Алай тарифле кётюролгенилге, билетни багъасы уа тюрлендик туюлды. Ол, алгъадача,

алай тергелликди: 10 километрни 13 сом 10 капекден. Тарифде бла бу багъада башхалыгъа Къабарты-Малкъарны бюджетинден теленирикди, деп билдиргенди КъМР-ни Энергетика, тарифле эмда жашау журтлагъа надзор этиу жаны бла къырал комитетинден.

Бизни корр.

Къуанчылы жыйыныу

Школну бошагъанлагъа - алгышла, махтау, майдама

Тюнене Чегем шахарда районну Маданият юйюнде къуанчылы жыйылыу болгъанды. Ол школну алтын майдаллагъа бошагъанлагъа жораланганды. Быйыл Чегем районда 11 классны 348 жаш бла къыз тауадыла. Аладан 68-си алтын майдаллагъа тийишли болгъандыла.

Ахыры 3-чу бетдеи.

СУРАТДА: алтын майдал къолу болгъанладан бири - Малкъарланы Аминат.

Школну бошагъанлагъа - алгъышла, махтау, майдалла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Аланы алгъышларгъа КъМР-ни Парламентини Председателини орунбасары **Жанатайлы Салим**, Къабарты-Малкъарны къырал кенгешчиси **Хачим Кармоков**, республиканы Башчысыны кенгеш-

школчуланы да алгъышлагъанды, алагъа алай иги окъугъанлары ючюн ыспас этгенди. «Сиз къайсы республикадан, элден мектепден болгъаныгъызны къайда да унутмагъыз. Тамырлары, адет-төресин сансыз этген

къалайда айлансагъыз да, намасыгъызны бийикде тутугъыз, дегенди.

Андан сора кычыуун жумуш башланды, омакъ кийинген кызыла бла жашла, аталары, аналары бла бирге сахнагъа бир

чи **Уяналаны Аминат**, депутатла **Артур Текушев** бла **Хочуланы Рамазан** келгендиле. Выпускниклени район эм эл таматала да жокълагъандыла. Залда анала, атала, школну бошагъанла, жамаутны келечилери да олтура эдиле.

Сахнада уллу харфла бла «Ахшы жолгъа, выпускник!» деген жазыула узакъдан көрүнөдиле. Байрамны Чегем шахарда 1-чи номерли орта школну окъуучулары вальс тепсеуеу бла ачхандыла. Ызы бла районну администрациясыны башчысы Къаншоубий Ахохов ата-аналаны, майдаллагъа тийишли болгъан

адам бир заманда да жетишимли боллукъ туююлду», - дегенди.

Хачим Кармоков а майдалла алмагъанланы келлендиргенди. «Мени да жокъ эди майдалым, аны ючюн а мен доктор диссертацияны жазардан къалмагъанма, уллу къырал къуллукълада да ишлеп келгенме. Бек башы, адамлыкъды, алгъа итинуюлду. Къадалып окъугъуз, бет жарыкълы урунугъуз, биз сизге ышанабыз», - дегенди.

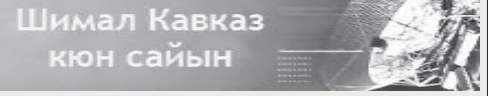
Уяналаны Аминат а насийхат сөзюнде устазларыгъызны, элигизни, республикагъызны унутмагъыз, къайда болсагъыз,

бири ызларындан чыгып, майдалларын алгъандыла. Аланы уа алагъа Хачим Кармоков, Уяналаны Аминат, Жанатайлы Салим, Къаншоубий Ахохов бергендиле.

Къууанчлы жыйылыуда гюлле, саугъала, жырла, тепсеуле да кеп эдиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

СУРАТЛАДА: башында онгдан солгъа Къаншоубий Ахохов, Аминат, анасы Фатимат, Жанатайлы Салим, атасы Жагъафар; тюбюнде «Звёздочка» ансамбль. **Суратланы автор алгъанды.**

Шимал Кавказ күн сайын

Чеченде

пеноблокланы чыгъарлыкъдыла **Республиканы** Урус-Мартан районунда къуралган предприятияде бир сутканы ичинде юч минг чакълы бир пеноблок чыгарып турлукъду, деп билдиргендиле правительствону пресс-службасында. Заводну продукциясы алыкъа районда сатыллыкъды. Производство толу кючу бла ишлеп башласа, предприятие былай къурулуш материал бла республиканы жалчытырыкъды.

-Биз энтта да бир цех къурар муратлыбыз. Андан сора уа темир къошуула чыгъарлыкъ завод ишлеп кибиз. Шёндюге дери битеу аллай затланы тышын дан келтирип тургъанбыз, жангы предприятие аллай къурулуш материалланы кеси багъаларын учуландырыкъды. Андан сора да, жангы ишти жерле къураллыкъдыла,-дегенди инвестор «Град-Строй» деген ООО-ну директору Виктор Васильев.

Махачкъалада гитче ёлчемли машинала жыйыллыкъдыла

Дагыстанны Промышленностуну, сатыу-алуу Дэм инвестиция министрствосуну пресс-службасы билдиргенине кёре, «Авиаагрегат» заводуну базасына къыралны жанындан болушлукъ этиледиле, автомобильле жыйышдыруучу перспективалы инвестиция проектни жашауда бардырыгъа. Ол эки миллиард сом чакълы бир боллукъду,- деп билдиргенди Дагыстанны РИА агентствосу. Андан сора да, «Юг России» деген федерал целевой программаны чеклеринде 485 миллион сом берилликди инфраструктураны къураргъа.

Грозныйде аттракционланы паркын ачарыкъдыла

Аны Заводской районну Чёрноречье элинде ишлерикдиле. Ол кеси да 55 гектар жерни аллыкъды «Грозненское море» деген кеп функциялы спорт-саулулк сакълау комплекси кыатында. Бу объект туристле бери кеп келирча этиликди. Шёндюге дери тинтуу ишле, бардырылгандыла. Энди территорияны планы эм уллу ишлени башлау къолгъа алыннгандыла, деп билдиргенди Чечен Республиканы правительствосуну башчысыны эм правительствосуну пресс-службасы. Аттракционланы паркында дельфинарий, кафетерии, ююрле солурча зона, велосипедле бла жюрюрча жолла ишленирикдиле, аллеяла къураллыкъдыла.

Темир жол вокзал сюерикдиле

Ингушетияны башчысы Юнус-Бек Евкуров эм Россияни темир жолларыны башчысы Владимир Якунин Москвада республикада темир жолланы жангыртууну эм жангы темир жол вокзалны ишлеуноу вопросларын сюзгендиле. Республиканы башчысы билдиргенге кёре, Ингушетияда Назрань станциядан пассажирлени ташуу иги да кёбейгенди. Аланы жумушларын тынгылы жалчытыр ючюн, жангы, шёндюго излемлеге тийишли вокзал керекди.

Сатып алыугъа – къаты контроль

Ставропольеде къыралгъа керек затланы сатып алыуну сферасында къаты контроль тохташдырылады. Губернатор Владимир Владимиров айтханнга кёре, ол бек керекди.

Андан сора да, къырал учрежденияланы конкурс комиссияларына крайда ырыскы бла байламлы болгъан министрстволаны келечилери киредиле. «Улоу затланы багъаларыны юслеринден келишим этюге, сёз ючюн, юч миллион сомдан багъалы затланы юслеринден келишим этуу, специалистле къатышып тындырылыгъа керекдиле», дегенди регионну башчысы.

Телерадиокино фондун къураргъа кёленгендиле

Шимал Осетия Республиканы телерадиокино фондун къураргъа деп онуу этилгенди. «Сакъларгъа тийишлисича онг болмагъаныны хатасындан фильмлени, радио эм телеберуулени бай архивлери жокъ болуп къалыра деген къоркку барды, ала уа миллет культураны байлыгъдыла», - дегенди «Алания» ГТРК-ны директору Тимур Кусов. Аны оюмуна кёре, чыгармаланы электрон копияларын хазырлап сакъларгъа боллукъду.

Рузлама 2016 жылда боллукъ байрамла

РФ-ни Урунуу эм социальный къоруулау министрствосу келир жыл солуу кюнлени кёчюрюноу юсюнден бегимни проекттин хазырлагъанды. Жангы жылда солуу кюнлени узакъгъа созулгъанларын жаратханла ыразы боллукъдула: аланы энтта да 10-кюнлюк этерге дейдиле.

Мартда да бизни солуу кюнлерибиз созулукъдула – төрт кюннге. Биринчи майны байрамына да аллай бир тошеди. Къалгъан байрам кюнледе уа ючюшер кюн солурукъбуз (графикге къарагъыз).

■ **Солуу эм байрам кюнле**
*Шабат күн баш кюннге кёчюрюледиле

ЯНВАРЬ							ФЕВРАЛЬ							МАРТ						
ПН	Вт	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС	ПН	Вт	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС	ПН	Вт	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
			1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	
29	30	31					29							28	29	30	31			

МАЙ							ИЮНЬ							НОЯБРЬ						
ПН	Вт	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС	ПН	Вт	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС	ПН	Вт	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	
15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	
22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	
29	30	31					29	30						28	29	30				

Дата

Быйыл июнь айда «Байконур» космос комплексни мурдор ташы салынганлы 60 жыл болады. Анда 1968-1970 жыллада 1036-чы кырулуш батальонну алгъа мастери, артда прорабы болуп шендю КъМР-ни Парламентини депутаты, Россейни сыйлы энергетиги, РФ-ни сыйлы кырулушчусу Владимир Сафарбиевич Кебеков да ишлегенди. Бююн аны ол кезиуню юсюнден эсериулерин басмайлыбыз.

1968 жылда мени аскерге аладыла да, Байконурга инженер ишле бардырган 130-чу номерли управленияга тошеме. Аны уа генерал-майор Георгий Максимович Шубников кыраган эди. Мынга ушаш учреждениялагъа ол Германияда башчылык этип

тийреледе адамга битеу керекли затла бар эдиле: кинозал, чайхана, спорткомплекс, башха объекте. Шахарны ортасында Маданият къала сюеле эди. Ары Москвадан белгили артистле, театрла келгендиле. Ма анда керегеме мен биринчи кере «Варшавская мело-

Пионерлени дворецин ачарны аллында Гуревиче болган кенгешде подряд организацияланы башчылары бла политработникле къаты даулашырга къалгандыла-шахарны пионерлерине ол мекамны ачычын ким берирге керекди деп. Аланы

Владимир КЕБЕКОВ:**Ол кезиунде, шендю да дуняны бир кыралыны да къолундан келлик туююлдоу аллай комплексни кыруаргъа**

Сержант Владимир Кебеков пионерлеге жангы мекамларыннан ачычын кыуанчлы халда бере турады. 1970 жыл, 22 апрель. Ленинск ш. (шендю Байконур).

да турганды. Немислидени жерлеринде кеп зат аны аскерчилерини хайырындан жангырылганды, сюелгенди. Берлинде Трентов-паркда салынган мемориал комплексни айтсакъ да, тамамды. Аны бла офицерле, биз да, солдатла, бек ётхемленген-биз. Шубников Байконурну баш кырулушчусуну кыулулгъуна сайлана туруп, эштада, аны уллу сынауу, бийик усталыгы артыкъда бек себеплик этген болурла.

Мени аскерге алган заманларында уа 130-чу номерли управленияга генерал Гурович Илья Матвеевич таматалыкъ этгенди. Эки айдан мени мастерге белгилейдиле, ызы бла уа - прорабха. Кырулушлада офицерле жетишмей эдиле да, бир-бирледе тийишли билмилери болган солдатланы бийик кыулулгъуна салгандыла. Газетледен биринде мен Байконурну къазахлы тутмакъла сюелгенди, ол себепден Россейни анга бир тюрлю эркинлиги жокъду, деп окъганма.

Ол заманны, ол ишлени да шагъатыча, мен базынуу айтырга боллукъма, ол барып тохтаган ёторюк болганын. Кырулушха ишлерин уста билген, Жуковский, Дзержинский, Можайский атлы даражалы аскер академияланы эм башха белгили вузланы бошаган офицерле башчылык этгендиле. Энци окъуу комбинатла армияга чактырылган жаш адамланы юйретиуню къолга къаты алган эдиле. Кырулуш батальонланы кеслерини автобатарлы, мехбатарлы, ЖБИ заводлары, юйле ишлеуню предпочиталары болгандыла.

Космодромну тийресинде бир тутмакъ да жокъ эди, жаланда солдат гауптвахта болганды. Алайдагы Ленинск (Джеказган) шахарда низам бек къаты эди. Солдатла, къайры барсала да, тизги болуп жюриюгенди. Комплекси къатында сурат алдырырга эркин этмегенди. Аны бла бирге уа аскерчиле турган

Владимир Кебеков (баш тизгинде сол жанындан биринчи) саугаланганланы араларында. Байконур, 1969 жыл.

дия» деген спектакли эмда анда ойнаган Борис Тенинни-СССР-ни халкъ артистин.

Мен анда бир «зекге» тубемегенме, аны къой, сюд этилген аскерчи бар эди деп да билмейме. Солдатла СССР-ни кеп жерлеринден болгандыла. Бизни 1036-чы кырулуш батальонбузда орусула, украинлыла, белорусла, къабартылыла, осетинлиле, ингушула, чеченлиле, молдованла, юзбеклиле, тюркменлиле эм башхала да кыулулкъ этгендиле.

Байконурда манга кеп объектеде ишлерге тюшгенди, алай бири уа эсимде артыкъда бек къалганды - Пионерлени двореци. Аны беш блогу бар эди да, хар бирин да офицер прораб салганды. Мен да аладан биринде урунганма. 1970 жылда 22-чи апрельге- Ленин тууганы 100-жыллыгына - объектни хайырланырга берирге керек эди да, генерал-лейтенант И.М.Гурович ызык сайын жокълауу эди бизни. Офицерле ишге кечирек келгенлери себепли анга мен, тамата сержант, блоккладан бирини кырулушуну прорабы, тубеучо эдим.

юмларын тынгылап бошагандан сора генерал: «Стройкада манга тубеучо мыйыкълы сержантны тукъму къалайды?»-деп сорду. Жууагны эшитгенден сора: «Ачычны ма ол берликди»,-деп къойду.

Байконур тамашалыкъды. Ол заманда, шендю да дуняны бир кыралыны да къолундан келлик туююлдоу аллай комплекси кыуарла. Эсимдеди, Ленинск шахарны къыйырында бир гичте юйчок сюелген. Анга президент Шарль де Голлюну юйю деп айтыуу эдиле. Аны уа ол бери келирини аллында ишлеген кере эдим.

Мында болганындан сора Францияны башчысы, СССР-ни ракеталы сауутуну деменгиллигине, кючлюлогуна да сейир-тамашага къалып, сора Л.И.Брежнев бла ушагында: «Советлени ядро ракеталары НАТО-ну эмда башха агрессиялы биригиулене кыуарларны илишанга алып турганлары кертимиди?»-деп сорган эди. Генсек анга угъай медеди. «Да Париж, Францияны ара шахары болгандан сора да, битеудуни хазнады»,-деп чамланганды де Голль. Брежнев а: «Мен да алай

сунама»,-деп жууаплаганды. Де Голль союздан къайтып келгенден сора Франция кеп да бармай НАТО-дан чыгып къалганды эмда аны штабын Парижден кетертгенди.

Биз, кырулушчула, деменгиле учуучу аппаратланы кекге къалай жибергенлерин узакъдан кырап кергенбиз. Аланы учуруну аллында бизни ол тийреледен чыгарып къоя эдиле. Алай къайсы ракета къаллай майдандан ёрге чыкканын билгенбиз. Ол бизге бек тамашалыкъ кёрюнгенди.

Ракетчиклени бла кырулушчуланы араларында халла да

тющюнюп, башха инженерле бла да кенгешип, тап амал тапханды, тийишли мадарла этгенди. Жууапла тартхан кезиунде да болгандыла, алай а - тюзлукъ бла.

Бир жол а кенгешге Сергей Павлович Королёв да келгенди. Ол, тыншчыкъ барып, отууну бир мыйшоюнде олтурганды. Анга киши эс бурмады. Объектни начальниги иш къалай барганын юсюнден айта эди. Графикни пунктларындан бирине жетгенде: «Оборудованианы салып башларга керекди, алай аны алыкъа келтирмегендиле»,-дейди. Шубников аны ючюн ким жууаплы болганын сорайды. «Мен,-дейди биреу туруп,- тийишли мекамла хазыр болмагъандыла да, оборудованиа андан келтирилмегенди. Анда бою ишле бардырылмагъандыла».

-Шендю ала керек туююлдоуле, монтажны кезиунде къабыргаланы тешерге, сварка этерге тюшерикди,-дегенди Шубников.

-Аны бла бизни ишибиз жокъду, къабыргаланы боягынчы оборудованиа келтириллик туююлдоу.

Ол заманда отууну теренинден Королёвну ауазы эшитилди: «Сизге маларка неге керекди? Оборудованианы тышында салып къоярга да боллукъду».

-Сиз а, жеригизде олтуруп, тынгылап турчугъуз. Бизни оборудованиабыздан хапарыгъыз жокъ эсе, къатышмагъыз,-деп, Королёвну аузуна чапды ол селеше турган.

-Тынчыракъ, тынчыракъ, жолдашла,-деп сёзге къошунду Шубников,- бизде бир бирге къычырган адет жокъду. Сора, Королёвха айланп: «Сиз а, керти окъуна, ишибизге къатышмагъыз. Эки кюнден оборудованиа жеринде болурга керекди. Алай болмаса, мен министр-гизге селеширикме да, анга тохташдырылган болжаллага бузукълукъ этгени ючюн бек къаты тырман этерикме»,-дегенди.

Артда Королёв бла Шубников асыры кюлгенден, бир ауукъ заманы тохтапмай тургандыла. Ала Жерни жалган спутнигин бирге ашыргандыла. Юрий Гагарин космосха уаа туруп да Шубников Королёвну къатында болганды...

Байконурда эсертмеле кепдюле. Космос шахарны орамларыны аны мурдорун салганын атлары аталдыла. Аланы араларында Королёв, Шубников да бардыла. Ала, ол узакъ жылладача, Байконур жаратыла турган замандача, биргедиле.

Басмагъа **ТЕКУЛАНЫ Хауа** хазырлаганды.

Бизни элперибиз

Бахсан

Бахсан тау жамауат бир атлы сууну жагъасында орналганды, аны кыбыладан кыоншуусу Сванетияды, шималдан – Къабарты, кюнбатышдан - Чегем, кюнчыгышдан – Къарачай. Аны бек эрттегили тарыхы барды. Жазмада аны биринчи айтылган шартлары Элбрусу тийресинде аслам элени бла кыалаланы жокъ этип келген Тимур бла байламлыдыла.

15 – 17-чи ёмюрлде Бахсанны ёрге жаныны тийрелеринде кыарачайлыла да жашагандыла. Арта аны кебюсю, мындан кёчюп, Къобанни баш жанына кетгенди. 18-чи ёмюрде бери Бызынгдан адамла келип, мында кыалган кыарачайлыла бла кыатышкандыла. Арта былайда жашаганы саны бирси тау жамауатладан, Къарачайдан эм Сванетиядан кёчгенле бла кёбейгенди.

Аны туудуклары Орусбийлары болгандыла. Бу ишле 18 – чи ёмюрно экинчи жарымында жерлерин тапхандыла.

Ол жамауатны эллери Бахсан тарыны чеклеринден чыкмайдыла. Аны толу тизмеси: Абдуллары, Бедик, Гягит, Гижит, Гирхожан, Губасанты, Джапиртала, Жагъа, Жанхотия, Ит-Къол, Камук, Къамыш, Къызген, Къызыл - Кёз, Къылды, Къой-Сюрюлген, Курму, Кыртык, Кёндеген, Къочхар-Таш, Лашкута, Маммашлары, Моллалары, Мукулан, Озаруклары, Сары-Тюз, Согалары, Тегенекли, Терс-Къол, Тызыл, Тырныаууз, Тотур, Огъары Бахсан (Уркумен эл), Чылмас, Шашбауат, Элжурт.

1944 жылгъа мындагы тукумла: Абдуллары, Аджилары, Аккайлары, Алилары, Алчагирлары, Амангулары, Анахалары, Ангайлары, Апсулары, Атанлары, Атакулары, Атырзалары, Атталары, Афашокълары, Ахкёбелары,

мукълары, Къочхарлары, Къубанлары, Курданлары, Кючюклары, Локиялары, Магометханлары, Макытлары, Малчылары, Мамсурлары, Маргиянлары, Мелиялары, Мокълары, Моллалары, Манялары, Мирзолары, Мурзабеклары, Непелары, Ногъайлылары, Озаруклары, Елмезлары, Омарлары, Отарлары, Па-

Бахсан аууну тийрелеринде бурунгу заманладан кыалган кёп тарых эм маданият эсертме сакланганды. Ол санда эски элени оюлганлары, Кырым-шаухалланы Къамгъутну кешенеси.

1896 жылда Бахсан жамауатда 2397 адам жашаганды, Гирхожанда уа – 318 (Терк рузлама, 1898 ж.).

Мындагы жамауат 1921 жылда Малкъар округга кыошулганды, 1922 жылда уа, жыйырма сегиз посёлка болуп, Къабарты – Малкъар автоном округга киреди. 1944 жылгъа уа бу жамауатны мурдорунда кыуралган Элбрус районда жыйырма эл болганды. 2014 жылда уа аны саны онбирге жетеди.

Бахсанда Орусбийлары таубий тукумга саналгандыла. Ала бызынгылы Сююнчладан чыккъандыла. Аны себепли была да Барак – ханы туудукларыдыла. Бызынгыны юсюнден басмалгъан материалда айтханыбызча, халкъда жүрюген таурухлагъа кёре, акыылбалык болмаган Сююнчланы Орусбийни жашы Чёпеллеу атасыны жууулары бла келишмегенлерини сылтаундан анасыны тукуму жашаган Чегем ауузга кёчгенди. Жаш ёсгенинен сора ол Бахсан тарына ётеди.

Ахматлары, Ачабайлары, Багъатырлары, Байдалары, Байзуллары, Байрамуклары, Байрымкыулары, Байсолтанлары, Балалары, Бапыналары, Баразбийлары, Батчалары, Бачилары, Башийлары, Бедерханлары, Беремлары, Беккалары, Биджилары, Бийчеккулары, Болатлары, Борчалары, Ботталары, Будайлары, Буталары, Габолары, Газийлары, Гедийлары, Геккилары, Гузойлары, Гюлюйлары, Гуданалары, Диналары, Даванидзеллары, Дауутишалары, Домбайбуутлары, Жазалары, Жанатайлары, Жантуулары, Жантуудулары, Жаппулары, Жарашуулары, Жерештилары, Жашалары, Жеттеллары, Жолалары, Журтубайлары, Залиханлары, Искандерлары, Къантемирлары, Къайтуклары, Къартлыклары, Кекулары, Кетенчилары, Князлары, Къонакълары, Къудайлары, Къулийлары, Къу-

пашлары, Рахайлары, Сарылары, Сардиянлары, Саубарлары, Селялары, Сейинлары, Согалары, Созайлары, Сотталары, Солтанлары, Таймазлары, Тамалары, Таппасханлары, Татталары, Тебулары, Тебердиллары, Темоллары, Тенгизлары, Тёпеллары, Терболатлары, Тиллары, Толгурлары, Тохтарлары, Трамлары, Ёзденлары, Орусбийлары, Уяналары, Хабицлары, Хаджилары, Хаджимырзалары, Хадушлары, Хажарлары, Хазналары, Хайырлары, Ханизалары, Хапалары, Хотидлары, Хочулары, Холамлылары, Хусайналары, Цирихлары, Чуашлары, Чеченлары, Черкеслары, Чыпчыклары, Чочартлары, Чочайлары, Шауалары, Шаурденлары, Шаханлары, Шафиянлары, Шекерлары, Эдокълары, Элеккулары, Элбайлары, Энейлары, Эзеллары, Эфендилары, Эхчилары, Юсюлары.

1910 жылда Терк рузламада бу жамауат жыйырма эки посёлкадан кыуралганды деп белгиленеди. Ол элле быладыла: Учкумен эл, Курму, Къызген, Губасанты, Джапыр - Тала, Гягит, Тегенекли, Къой - Сюрюлген, Ит - Къол, Терс-Къол, Къамыш, Къылды, Чылмас, Къызыл - Кёз, Мукулан, Тотур, Эл - Журт, Гирхожан, Камык, Гижит, Шаш-Бауат, Кыртык .

1914 жыл Терк рузлама: Урусбийлары, Курму, Къызген, Губа-Санты, Джапыр -Тала, Гягит, Тегенекли, Къой -Сюрюлген, Ит - Къол, Тонгуз -Орун, Къамыш, Кылды, Чылмас, Къызыл -Кёз, Мукулан, Тотур, Эл - Журт, Гирхожан, Камук, Гижит, Шаш-Бауат, Кыртык. Битеу да бирге жыйырма эки посёлка.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Мухаммат, философия илимуланы кандидаты.

Федерал басма нени юсюнден жазады

«Зебраланы» халлары нечикди?

Кыралыбызда жаяу адамла машина жолдан ётуочу жерлени ючден бири кыоркыуусулуккуну излемлерине келишмейдиле. Кеслерини уа жарымы чакълысы окъуу юйлени, сабий учрежденияланы кыатларындадыла. Ма аллай оюмга келгендиле Кырал автоинспекцияда кыулукъ этгенле, Президентни буйругу бла регионланы бир-бирлеринде жоллада жоруу кыалай кыуралганын тинтгенден сора.

Эсигизге салайык, кырал башчы жаяу адамла машина жолдан ётуочу жерлени жангы стандартлагъа кёре тап халгъа келтирирге оную этгенди. Айхайда, аны ол буйругу тийишлисича толтурулмады.

Кырал автоинспекция билдирген шартлагъа кёре, Россейде жаяу адамла машина жолдан ётуочу 213,6 минг жер барды. Аладан 70,5 минги бюгонлюкде тохташдырылган стандартлагъа, мардалагъа бла жоруклагъа арталлагда келишмейдиле. Билим беруу учрежденияланы кыатларында болгъан 46,9 минг жаяу жолдан 19,4 мингинде да кемчилик кёлдюле: жаяу адамла ётериклерин билдирген белгиле жокъдула, жоллада ызлыкъла да не кетипдиле, неда аз-мазы кыалып, артык бек кёрюнмейдиле. Алай бла, аллай ызгъа жаяу адам тышсе, водителге тормозлагъа бек кыаты басаргъа тышеди. Алай ол палахдан кыутулургъа болушмай да кыалычуду.

Тротуарлада да уллу жол бла араны бёлген буру-

ула жокъдула. Аллай жерледе уа бир-бир низамсыз адамла жолну ётерге жарамаган жери бла барабыз деп кыыйнылыккъа тышедиле. Жыйырма регионда мардалагъа келишмеген жаяу жолланы саны ёсгенин да белгилерчады. Сёз ючюн, Омск областьда ала кыалай жарашдырылганларына бир жыл мындан алгъа кыаралган эди. Ма ол кезиуден бери окъуна стандартлагъа келишмеген жаяу жолланы саны 2,5 кереге ёсгенди.

Примор крайда тапсыз жаяу жолла 40 процентни тутадыла. Алай болуп турганлай да, аны тапландырыугъа бюджетден ахча бёлюмгенди. Ингушетияда да билим беруу учрежденияланы кыатларында жаяу жолланы бири да келишмейди кыоркыуусулуккуну жангы жорукларына.

Аны юсюнден тийишли оюула жер-жерлеге жиберилгени баямды. Ахча кыытыккыны болумунда жержери власть не амал этериги бла Кырал автоинспекцияны иши жокъду. Ол жаланда аллай тинтуле дайым да бардырыллыкларын эсгертеди.

Москваны метросунда исси кюнледе ичер суу юлешнирикди

Иссилик 30 градусдан озгъан станциялада пассажирлеге ичер суу хакъсыз юлешнирикди. Ара шахарыбызны метросуну таматасыны биринчи орунбасары

Юрий Дегтярёв билдиргенге кёре, ала иссиликке кыажу мадарла ётерге шёндюден окъуна хазырдыла. Метрода ишлегенле хауаны температурасын 196 станцияда дайым да ёнчелеп турадыла. Ол мардадан озса, пассажирлени иссиликден кыутхарыр амал этерикдиле. Аны ючюн а, деп белгилегенди Дегтярёв, ичер суудан 38 минг шеша хазыр этилинип турады. Жууукъ заманлада дагъыда 300 минги алынырыкъды. Алагъа уа мылы салфеткаладан 250 минг чулгъамы эмда веерледен да 11 минги кыошулукъдула. Аланы метрополитени ишчилери керек болгъан заманда хакъсыз юлеширкидиле.

-Иссини кётюралмай, хали осал болганына тарыккъан алыкъа болмаганды, -дегенди Дегтярёв. - Аллай зат болса уа, соруулагъа жууапла беруучинокъ столуну кыатына барсагъыз, анда сизге олсагъат болушурукъдула метрода аптечкала да бардыла.

Станциялада бла тоннельде асыры исси болуп кыалмаз ючюн, жел ётдириучу установка барысы да кыыстау ишлеп турадыла, шахталада бардырылыучу ишле уа тохтатылгандыла. Онбир станция кече кыабакъ эшиклерин ачып турадыла-хауа кирсин деп. Метрополитени пресс-службасында билдиргенлерине кёре уа, ол мадарланы хайырындан станциялада температураны орталык ёлчери 5-7 градусха тышгенди.

«Российская газета».

Жамауат организацияла

Толу жашауыңа кыошуу - баш борчубузду

28-чи июльда Волгоградда кезлеринден кыялуланы форумлары боллукду. Аны ишине кыатышырга Соккурланы битеурсейе обществосуну республикада бёлюмюнден да ючеуленни чакыргандыла. Анда не проблемала кётюрюлюклерини, кыаллай жумушла тамамланылыкларыны эмда бизни делегация не соруула бла барлыгыны юсюнден обществену бёлюмюню таматасы Черкесланы Юрий хапар айтады.

-Ары мен, Александр Соболев, Анзор Пшихачев да барырга деп турабыз. Форумну программасына кёре, ол беш - алты күн барлыкды. Ол заманны ичинде лекцияла окуулукдула, «тёгерек столла» бардырылыкдыла, тюрлю-тюрлю викторинала, конкурс-ла, оюула кыраллыкдыла. Биз анда даражабызны тюрлю-тюрлю кыайтырбыз деп ышанабыз. Аны ючюн бусагъатдан окууна да хазырланабыз.

ну алларында ётюрюгенлерин, энди чыгъармаланы да телефонларындан окугъанларын. Ма аны юсюнден сёлеширкибиз форумда.

-Сиз кесигиз а керекли затла бла тынгылы жалчытылынамысыз?

-«Доступная среда» деген федерал программага кёре, кеп зат этиледиле. Алай ол азды, реабилитация амалла жетишмейдиле, навигаторлары болгъан эмда «сёлешген» компьютерле,

Зайдланы Мурат.

лабыз. Андан сора да, соккур адамга кыалай бла болушурга боллукгун анылатабыз. Тёзюмлю болурга, жан аурутурга, кёзюлдюрююккеле кийген тенгерине сакъ болурга кереклисин айтабыз.

-Кыялуу адам жамауатдан айырмазына, кесин атылып кыалган суммазына уа кыайгырамысыз?

-Аны биз баш борчларыбыздан бирине санайбыз. Инвалидлени жамауат, маданият ишге кыатышдыры, аланы араларында фахмуланы ачыклар ючюн, тюрлю-тюрлю мадарла этебиз. Жаш тёлю совет да кырагъанбыз. Ол республикада бардырылган тюрлю-тюрлю ишлеге да тири кыатышды. Аланы сауулуктуу жашау этерге юйретуиюу биз эм баша салабыз.

Кёллерин кётюрююр мурат бла тюрлю-тюрлю байрамла кыурайбыз. Ма кеп болмай жайга атап аллай бир кыууанч бардырганбыз. Аны кезиуиюнде тюрлю-тюрлю конкурс-ла, викторинала, баша ишле да болгандыла, тынгылы концерт программа да хазырланганды.

Анда бизни обществодан Зайдланы Мурат бла Александр Соболев жыралагандыла. Бу фахмулу жашлагъа кыараучула хар заманда да жарык тубейдиле, бек жаратадыла. Аллай кюнлеге саугаланы да биз кесибиз хазырлайбыз. Бизни обществога киргенлени араларында хунерли адамла кёлдюле, алагъа жаланда жамауатны жанындан бираз кыайгырыулук керекди ансы.

Ушакъны ХОЛАЛАНЫ Марзият бардырганды.
Суратланы автор алганды.

Кысыха чамла

Тогуз чибин

Ынна жашындан туугъан кыызга насихат сёз айта болганды. Эси кыайда эсе да бирде болгъан а ыннасына: «Билемисе, гелля, сен манга акъыл юйретгинчи, итибиз тогуз чибин тутду», - дегенди.

«Мен сизни келинигиме»

Мёлехан эрттенликден окуна кюншуларына барып сау кюнню олтурганды. Ингир бола юйно иеси анга: «Кечди, кызым, атанг-ананг да тынгысыз бола болурла, юйноюзге табылсанг игиди, - деп ариу сёлешгенди.

-Угъай, анака, мен сизге келин болурга сюеме, келгенлигимди, - деп, кыыз, биргесине алып келген акъ гыранчасын баш ау этип, мангылайын жабып, отууно мойюшоне барып сюелгенди.

-Жаш кыошдады сора, сен кыалай келин боллукъса, кызым?

-Сакъларыкма кюз артына дери, - деп, тил тутханча этип, шыбырдап сёлешди.

Кыаратор ажир

Элибизде ат тутханла, жылкылары болгъанла Дондагы Ростовда битеу Россейден келгенле атларын чаршиге салгандыла. Анда бек биринчи жерни Огъары Бахсандан Мансурланы Кыаратор ажир алганыны юсюнден хабар айта болгандыла.

Алагъа тынгылагъанландан билери уа былай сорганды: «Эй, ол Кыаратор ажир а тишимиди, эркеккимди?»

Тасхасын билдирип кыойганды

Таулу кыошда сюрююкчеле, ким ненча кыойну бёрюге ашатханларыны юсюнден айта, малланы эсеплерин чыгъара болгандыла. Тамата хар сюрюючюн кыоранчын санай келгенди да: «Тейри, Оку да бир-экинин а бёрюлеге аш этгенди», - дегенди. Киши уа аны шарт эшитмегенди да: «Хоу санга онеки, Тейри, жети», - деп тасхасын ачык этгенди.

Ийманы бир кюннге окууна жетмегенди

Элни эфендисе Рамазан айны аллында жамауатха ораза тутууну жорукларын аныглата келгенди да: «Эрттен кыарангысында аууз жабылады да, ашхам кыарангысында аууз ачылады», - дегенди.

Ийманы толук болмагъан юй бийчеледен бирлери, сарашда иги тоуп: «Аллахны аты бла ораза тутам», - деп, ниет этгенди. Алай мухар кыатын тюрше дери окууна ач болганды, юйюню эшиклерине, терезелерине кыара жабыула тагъыл, энди мени ким кёрлюкдю деп, кыазан толук бастаны либиже бла ашап тауусанды.

Басмагъа ЛУКЪМАН улу М. жарашдырганды.

-Республикада болгъан кыаллай проблемаланы кётюрлюксюз?

-Бусагъатда Кыабарты-Малкыарда соккурланы эмда кезлери иги кермегенлени саны 2340-гъа жетгенди. Жарсыугъа, алагъа жылдан-жылга кыошула барады. Сёз ючюн, бытырны бу кезиуиюнден он-онбеш процентге кеп болгандыла. Бек аманы уа кезлеринден сакъатланы асламысы сабийледиле. Аны сылтаун биз экологияны бузулганында эмда илму-техника прогрессде керебиз. Барыбыз да эсеп турабыз сабийле заманларыны кёбюсюн компьютерлени, телевизор-

смартфонла керекдиле. Ала федерал тизмеге кирмегенлери себепли бизге жетмейдиле. Башхаладан да болушлук болса керек эди.

-Кезлеринден кыялуу болгъанланы саны ёсюп барады дедигиз, кесигиз а ол болумну тюрлендириуге юлюшюгно кыошамысыз?

-Биз тамблабызны ёсюп келген жаш тёлюге ышанабыз. Аны себепли ала бла бюгюнден ишлеп башламасакъ, артда кеч болур. Окуу жыл башланганлай, школлагъа барабыз, кыызчыкъла, жашчыкъла бла сёлешибиз, кезлерин сакълауну жорукларын эслерине са-

Бийиклыгына гараскан

27-чи июндан 4-чю июльга дери

Кыочхар. Сиз кесигизни муратларыгызыны бла жарсыуларыгызыны кыатыгыздагъыла айтасыз, алай бла танымгъан адамларыгыз бла окуна иги байламлыкъланы тохташдырасыз.

Тана. Сиз энди бой салырга керексиз болгъан ишлени тюрлендирилмизлигыгызыга, алай эсе да, ол жангы кыулукчула эм партнёрла бла жарашдырылыкды. Ала уа сизни жашаууыгузу иги жанына тюрлендирилдикле.

Эгизле. Сизни иги кесек онгугуз боллукду ишлей билгенигизни кергозюрге. Алай этерге онг болмай кыайлыгы да кыоркыу барды.

Айрычабакъ. Юйорню адамлары бла бирге ишлеу сизни жюрегигизни шошайтырыкды эм аланы проблемаларыны юслеринде сёлеширге онг табыллыкды.

Аслан. Кесигизни ишигизге кёре боллукду жангы онглыны кыалай хайырланганыгыз да. Эштада, сизге эки болумдан бирин сайларга тюршерикди-жюрегигизни жапсарлыкны эм, кыйын болса да, хайырлы ишни.

Кызы. Сиз сакълауны ырысхыны иги кесек заман озгъандан сора алыккысыз, болум таплангандан сора. Алайды да, тёрзерге керекди.

Базман. Сиз этген муратыгызыгъа хыйлакык бла эм кесигизге адамланы ийнандыруу бла жетериксиз. Алай этмесегиз, муратыгызыгъа тюзлюк бла жетерик тюзлюксиз.

Акырап. Сизге кыажу тургъанла эм партнёрларыгыз окууна да ачык алдарга боллукдула. Жаланда кеси кючююзге ышаныгызы эм планларыгызыны башхалагъа билдирмегиз.

Садакычы. Этген муратыгызыгъа жеталмаган болумугуз сизни жюрегигизни кыйнарыкды, сиз мурат этгенден эсе бек. Крыловну «Тюлюк эм жюзюм» деген хапарын эсигизге тюрююгюз, ол жюрегигизни шошайтырыкды.

Текемюйюз. Башха заманлада сизни жюрегигизни жарсытырык болумланы ашыкмай сюзерге онгуугуз боллукду. Нек жарсыганыгызыны тинтип, аны кетерир жолну излеги.

Сууккый. Тёгерегигизде бола тургъан ишле сизге, кыалай эсе да, жашырын байламлыкъла болгъан сунарыксыз. Алай этсегиз, болумга тийишли багъа бичерге онг болмай кыаллыкды.

Чабакъ. Сизни этген муратларыгыз, не кыадар кюрешегиз да, жашауда бардырылыкъ тюзлюкдө. Андан эсе кыаруугузу да, заманыгызыны да бошунакыгъа кыоратмагыз.

Топалайчыкы

Мокьаланы Алимни кызы Салима Нальчикде жашайды. Анга 3 жыл болады.

ЦРО ДУМ СК ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЁМ ДОКУМЕНТОВ ПО ПРОГРАММЕ ХАДЖ-2015. ПРЯМОЙ АВИАРЕЙС МИНЕРАЛЬНЫЕ ВОДЫ-МЕДИНА

ПРОЖИВАНИЕ: в 3-х - 4-х местных номерах. В МЕККЕ (район РИХБАШ) 850 метров от КААБЫ В МЕДИНЕ (район МАРКАЗИЯ) 150 метров от АЛЬ-ХАРАМ

Предлагаемые услуги:

- Комплексное 2-х разовое питание при гостинице в МЕККЕ и в МЕДИНЕ (турецкая кухня)
- Экскурсии по знаменательным местам в МЕККЕ и в МЕДИНЕ
- Трансфер по всей Саудовской Аравии
- Канистра ЗАМ-ЗАМА в подарок
- Медицинское обслуживание
- Услуги гида на весь период Хаджа

СТОИМОСТЬ ТУРА 3700 \$

Требуемые документы:

- загранпаспорт биометрический со сроком годности до 03-2016 г.
- 3 фотографии (цветные) 3x4 на белом фоне матовой бумаги
- справка о вакцинации.

Руководитель группы заместитель муфтия ЦРО ДУМ СК Казаков Асхат. Тел: 8(928) 076-85-30, 8 (928) 077-83-33

ТАУ ШКОЛ

Жаш журналистле бла блогерле Къара-Сууну турмушу бла танышырыкдыла

10-чу-15-чи августда Къарбарты -Малкъарны Къара-Суу элинде битеу Россейде окуна биринчи кере «Содружествону жаш блогерлери бла журналистлерини тау школу» деген ат бла семинар боллукъду. Ары жыйырма кыралны СМИ-леринден жүзден артык жаш адам келликди. Ала, бири биринден юйренип, сынауларын башхалагъа айтыргъа онг табарыкдыла.

Ол беш кюнню ичинде къонакъла тау элде жашап, аны жамауаты бла адет-төрелени юсюнден селешип, культураларын билип, сора хар бири жыйган шартларына кере кеслерини блогларында, форумларында оюмларын ачыкъларыкдыла.

«Тау школда» коммуникация жаны бла специалистле мастер

- классла берликдиле, семинарла ётдюрюлукдюле. Алагъа кере жаш журналистле Къара-Сууну тарыхы бла байламлы материалларын басмаларыкдыла. Ызы бла элни юсюнден китап чыгъарыллыкды, статья ары кирликдиле. Аланы «Википедияда» табаргъа да боллукъду.

Этно-школну ахыр кюнюнде Тимур Киржиновну башчылыгы бла ары къатышхан журналистле хазырлагъан эсгерте элде орнатыллыкды. «Шимал-Кавказ федеральны округда экскурсияла бла юрешген турист фирмала бу жерни кеслерини программаларына къошаргъа ол себеплик этерикди», - дегендиле аны къурагъанла.

«Содружествону жаш блогерлерини бла журналистлерини

биринчи тау школларына» къатышыргъа суйген адамланы 18- ден 35-ге дери жылкылары чакырабыз. Ары къошулурга излеген анкетаны толтурады. Заявкалагъа 30-чу июньнга дери къараллыкды. Бу телефон номер бла селеширге да боллукъсуз: 8- 903-494- 11- 44

Проектни РФ-ни Билим берии эм илму министерствосу, Тыш къыралла жаны бла министерствосу, Федерация Советни ММОО «Содружество» союзу, Жаш тёлнюню ишлери жаны бла Федеральны агентствосу, СНГ- гъа кирген къыралланы Жаш тёлнюню ишлери жаны бла Совети эм Толтуруучу комитети къурагъандыла.

«АГТ – ЮГ» эм PROI wordwe коммуникация жаны бла болушлукъ этерикдиле.

Автоинспекция

Къоркъуусузлукъну жалчытхан буунлукъла

Автоинспекторла бла сабийле жаяулагъа себепликге деп эмда жолда жюрюуню жорукларына законда тюрлениулени кийирилгенлерине хазырлана, бу жаны бла керек ууак затла адамны жашауун сакъларгъа болушуркъдула деп эсибизге саладыла.

Автоинспекцияны келечилери лагерледе солугъан жашчыкъла, къызыккъла бла бирге республиканы ара шахарыны пешеходларына жоллада кеслерин белгилерге эмда кюнню къарангы кезиунде руль артында олтургъанла аланы женгил эслерча юс кийимлеринде тийишли белгиле болургъа кереклигин ангылатадыла.

«Засвети себя и других» деген акция ал атламларын солуу

лагерледе этгенди. Жоллада тубеген жарытхан болумла устазланы бла сабийлени да уллу кёллюлей къоймагъандыла. Анга къатышханла, бу жаны бла ишлерин бардыра, юс кийимлеге пешеход жолчукъну, тюрлю - тюрлю белгилени, Россейни байрагъыны тюрсюнлерин эм башха суратчыкъланы светотражающий наклейкаларын жабышдыргъандыла.

Была дагъыда жюзле бла буунлукъла хазырлагъандыла. Автоинспекторла, аланы жаяу жюрюгенлеге саугъалап, бу модагъа келишген жарык тюрсюнлю элементни уллуну, гитчени да жашауун сакълар онгу белгянын ангылатырыкдыла.

Къырал автоинспекция эсигиз-

ге салады, РФ – ни жолларында жюрюуню жорукларыны 4.1 пунктуна кийирилген тюрлениуле биринчи июльдан ишлеп башларыкдыла. Анда айтылганга кере, ингирде эм кече неда иги жарытылынмагъан жерледе жолну ётгенде неда машина жюрюген трассаны къыйыры бла баргъан заманда, пешеходлагъа юс кийимлерине башда айтылган керекле тюррелирге тийишлиди, элден тышында жерледе уа ала жаяу адамны юсюнде борчлу халда болургъа керекдиле.

Ол жаны бла жоруклагъа бузукълукъ этгенге беш жюз сом тазир телетирикдиле.

Бизни кор.

Учредитель: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствоу

**Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал**

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

БЕШПАЙЛАНЫ Муталип
(баш редакторну орунбасары)
ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редакторну орунбасары)
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь)
САРАКУЛАНЫ Асият
ТИКАЛАНЫ Фатима

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приёмный - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркиндиклерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июньда регистрация этилгенди.

Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла къырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33

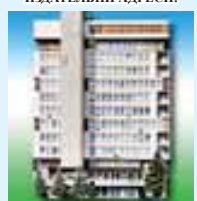
Номерге графикте кере 19.00 сагъатда къол салынады. 20.00 сагъатда къол салынганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГЪАРГЪАНЛА:

Сараккуланы Асият-дежурный редактор;
Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретарыны орунбасары;
Зезаланы Ляда - (1, 2, 3, 10-чу бетле),
Бийчеккуланы Жаннета - (4, 9, 11, 12-чи бетле) - корректорла.

Тиражи 2100 экз. Заказ № 1090

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин атлы проспект, 5

электронный почтасы:
elbor_50@mail.ru